

APSTIPRINĀTS
ar VAS "Latvijas dzelzceļš"
Valdes priekšsēdētāja
26.08.2025.
rīkojumu Nr.D-1.14/136-2025

Vilciena natūrlapas noformēšanas noteikumi

1. Šī dokumenta vajadzībām tiek izmantoti šādi termini:

- 1.1. **IS** – informācijas sistēma/sistēmas;
- 1.2. **LDz** – valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš";
- 1.3. **LDz IS** – LDz informācijas sistēmas, kas ir pieejamas LDz darbiniekiem informācijas ievadei un saņemšanai;
- 1.4. **stacijas darbinieks** – LDz dzelzceļa speciālists, kuram, saskaņā ar stacijas tehnoloģiju, ir pienākums veikt vilciena natūrlapas sastādīšanu, koriģēšanu un iesniegšanu pārvadātājiem, kā arī veikt šķirošanas lapas sastādīšanu vilcienu sastāva izformēšanai;
- 1.5. **KPS** – LDz informācijas sistēma "Kravu pārvadājumu sistēma", kas ir pieejama pārvadātājiem informācijas ievadei, saskaņošanai un saņemšanai;
- 1.6. **natūrlapa** – vilciena sastāvu raksturojošs dokuments, kas tiek izmantots vilcienu kustības organizēšanai, tostarp ar kaimiņvalstu dzelzceļiem, vilcienu apstrādei stacijās un satur datus par vilcienu kopumā (vilciena numurs, piešķirtais indekss, vilciena masa, nosacītais garums), par vagoniem, to secību vilciena sastāvā, par kravām kravas vilciena sastāvā;
- 1.7. **pārvadātājs** – komercsabiedrība, kura veic vilciena sastāva pārvadāšanu ar savu lokomotīvi, sniedzot pārvadājuma vai apakšpārvadājuma (vilces) pakalpojumu, un izmanto tai piešķirto jaudu;
- 1.8. **pārvadātāja pārstāvis** – persona, kura ir atbildīga par komunikāciju ar stacijas darbinieku par vilciena natūrlapas noformēšanu, saskaņošanu un saņemšanu;
- 1.9. **TGNL** – elektroniskais ziņojums (telegramma), kas satur datus par kravas vilcienu sastāvu (par piešķirto indeksu, kravām, vagoniem, vagonu secību vilciena sastāvā utt.), veidojas automātiski informācijas sistēmās un tiek izmantots datu apmaiņai starp informācijas sistēmām;
- 1.10. **TRA** - stacijas tehniskās rīcības akts.

2. Vispārīgie noteikumi

- 2.1. Vilciena natūrlapas noformēšanas noteikumi (turpmāk – Noteikumi) izstrādāti, pamatojoties uz Dzelzceļa likuma 5.panta 2.¹ daļas prasībām.
- 2.2. Noteikumi nosaka:
 - 2.2.1. natūrlapas sastādīšanas kārtību saformētam vilcienam, izņemot motorvagonu vilciena sastāvu;
 - 2.2.2. sastādītas natūrlapas koriģēšanu;

2.2.3. informācijas apmaiņas kārtību starp LDz un pārvadātājiem natūrlapas sastādīšanas un saskaņošanas gaitā;

2.2.4. natūrlapas iesniegšanas kārtību pārvadātājiem.

2.3. Noteikumi ir izstrādāti, ievērojot šādu dokumentu prasības:

2.3.1. Ministru kabineta 28.11.2023 noteikumi Nr.680 "Dzelzceļa ekspluatācijas noteikumi";

2.3.2. VAS "Latvijas dzelzceļš" kā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja, izdotie "Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras ekspluatācijas noteikumi" (apstiprināti ar 28.12.2023. rīkojumu Nr.D-1.14/94-2023);

2.3.3. Instrukcija vilcienu natūrlapas sastādīšanai veidlapā EU-1 (oriģinālais nosaukums "Инструкция по составлению натурального листа грузового поезда", apstiprināta 11-12.02.2003. Sadraudzības dalībvalstu dzelzceļa transporta Padomes 34. sēdē) ar grozījumiem uz pārējās periodu (apstiprināti 22.-23.05.2003. dzelzceļa administrāciju pilnvaroto pārstāvju sanāksmē);

2.3.4. Instrukcija pasažieru vilcienu natūrlapas sastādīšanai (oriģinālais nosaukums "Инструкция по составлению натурального листа пассажирского поезда", apstiprināta 18-19.05.2011. Sadraudzības dalībvalstu dzelzceļa transporta Padomes 54. sēdē);

2.3.5. Kravu vilciena svara un garuma aprēķinu Tehnoloģija (oriģinālais nosaukums "Технология расчета массы и длины грузового поезда", apstiprināta 04-05.11.2015. Sadraudzības dalībvalstu dzelzceļa transporta Padomes 63. sēdē).

2.4. Noteikumi ir saistoši LDz darbiniekiem un pārvadātājiem, kuri, pamatojoties uz noslēgtiem līgumiem, izmanto LDz pārvaldījumā esošo publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru pasažieru un kravu pārvadājumiem.

2.5. Noteikumu spēkā esošā redakcija un Noteikumu grozījumi tiek publicēti LDz tīmekļa vietnē www.ldz.lv un ir pieejami sadaļā "Infrastruktūra - Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja normatīvie dokumenti." Visi dokumenti, uz kuriem ir atsauce Noteikumos, piemērojami attiecīgajā brīdī spēkā esošajā redakcijā, vai piemērojams dokuments, kas to aizstāj.

2.6. LDz nodrošina natūrlapas sastādīšanu, koriģēšanu un izsniegšanu pārvadātājiem stacijās, kurās tiek veiktas šādas operācijas:

2.6.1. vilciena sastāva formēšana/izformēšana;

2.6.2. pasažieru vilcienu apgrozība;

2.6.3. izmaiņas vilciena sastāvā (izmaiņas vagonu secībā, izmaiņas sakarā ar veiktiem pārvadājuma līguma grozījumiem utt.);

2.6.4. vagonu atkabināšana no vilciena sastāva;

2.6.5. vagonu piekabināšana vilciena sastāvam.

2.7. Natūrlapa veidojas automātiski LDz IS elektroniskā ziņojuma formā. Elektroniskā ziņojuma funkcijas un saturs ir identisks natūrlapai papīra veidā. Stacijas darbinieks izsniedz pārvadātājam natūrlapu elektroniskā ziņojuma veidā, nosūtot elektroniski uz e-pasta adresi vai izdrukas papīra veidā.

2.8. Pārvadātājs, saskaņā ar stacijas darba tehnoloģiju, sniedz LDz sava pārstāvja kontaktinformāciju (vārds, uzvārds, e-pasts, tālruna nr.) natūrlapas saņemšanai un par natūrlapas saņemšanas veidu: elektroniskā vai papīra veidā (norādot nepieciešamo natūrlapas eksemplāru skaitu).

2.9. LDz nodrošina pārvadātājiem natūrlapas datu pieejamību KPS un natūrlapas iesniegšanu pārvadātāja pārstāvim, kā arī papīra veidā saskaņotā eksemplāru skaitā.

3. Pasažieru vilciena natūrlapas noformēšanas kārtība (izņemot motorvagonu vilciena sastāvu)

3.1. Stacijas darbinieks noformē elektronisko ziņojumu LDz IS, pamatojoties uz pasažieru vilciena sastāva norakstīšanas datiem, pārvadātāja datiem vai dokumentiem.

3.2. Stacijā, kur notiek vilcienu sastāva izmaiņas, pārvadātāja pārstāvis, TRA noteiktā kārtībā, nodod stacijas darbiniekam natūrlapas sastādīšanai informāciju par vagonu secību nosūtāma vilciena sastāvā.

3.3. Stacijas darbinieks sagatavoto natūrlapu izdruka 2 eksemplāros, paraksta un vienu eksemplāru nodod vilciena priekšniekam, bet otrs eksemplārs paliek stacijā glabāšanai.

3.4. Ja notiek vilciena sastāva izmaiņas ceļā, stacijas darbinieks koriģē natūrlapu un koriģētu natūrlapu izsniedz vilciena priekšniekam.

3.5. Pasažieru vilciena natūrlapas forma ir Noteikumu **1.pielikumā**.

4. Kravas vilciena natūrlapas noformēšanas kārtība

4.1. Informācija natūrlapas noformēšanai

4.1.1. Kravas vilciena natūrlapas telegrammas struktūra pievienota Noteikumu **2.pielikumā**.

4.1.2. Natūrlapas sastādīšanai vai koriģēšanai pārvadātājs nodrošina informācijas no dzelzceļa pavadzīmēm nodošanu LDz. Nododamas informācijas apjoms ir norādīts Noteikumu **3.pielikumā**.

Informācijas nodošanu pārvadātājs veic:

- ievadot informāciju KPS;
- pārraidot no savas informācijas sistēmas, izmantojot KPS sakārņu lietošanas vadlīnijas;
- LDz un pārvadātājam vienojoties, nosūtot informāciju, izmantojot e-pastu.

4.1.3. Noteikumu **3.pielikumā** noteiktās informācijas sniegšanu nodrošina pārvadātājs, kurš saskaņā ar SMGS pavadzīmes 22.ailē datiem ir atbildīgs par pārvadājuma līguma izpildi attiecīgajā dzelzceļa iecirknī. Par pienākošā no ārzemēm vagoniem informācijas sniegšanu nodrošina pārvadātājs, kurš ir norādīts dzelzceļa pavadzīmes 22.ailē kā pārvadātājs pierobežas iecirknī.

4.1.4. Noteikumu **3.pielikumā** noteiktas informācijas nodošanu par tukšā stāvoklī pārvadātiem inventārā parka vagoniem nodrošina pārvadātājs, kurš saskaņā ar Vagonu un konteineru uzskaites un lietošanas noteikumiem (apstiprināti ar Valdes 31.08.2020. lēmumu Nr.VL-55/339, publicēti LDz tīmekļa vietnē ldz.lv), ir atbildīgs par vagoniem.

4.2. Natūrlapas sastādīšanas, koriģēšanas un izsniegšanas kārtība stacijās, kurās notiek visu veidu kravas vilcienu formēšana/izformēšana

4.2.1. Pienākošā vilciena natūrlapas apstrāde

4.2.1.1. Pienākošā vilciena natūrlapas apstrāde tiek veikta saskaņā ar TRA noteikto. Stacijas darbinieks, saņemot LDz IS informāciju TGNL veidā par vilcienu, kurš brauc uz norādīto vilciena izformēšanas staciju, pirms vilciena pienākšanas paziņo pārvadātāja pārstāvim par vilciena plānoto pienākšanas laiku.

4.2.1.2. Pārvadātāja pārstāvis, pamatojoties uz pieejamiem dzelzceļa pavadzīmes datiem un pienākošā vilciena natūrlapas datiem, iesniedz stacijas darbiniekam informāciju par plānotajām operācijām ar vagoniem, kuri ir vilciena sastāvā

4.2.1.3. Pienākošā no ārzemēm vilciena natūrlapas apstrāde notiek pēc vilciena pienākšanas LDz pieņemšanas/nodošanas stacijā un pēc vilciena vagonu un kravas pieņemšanas operācijas pabeigšanas. Pārvadātājs, kurš ir norādīts dzelzceļa pavadzīmes 22.ailē kā pārvadātājs pierobežas iecirknī, pamatojoties uz saņemtas no KPS natūrlapas, vagonu lapas un pavadzīmes datiem, nodrošina pienākošā vilciena sastāva vagonu datu salīdzināšanu ar natūrlapas datiem un par salīdzināšanas rezultātiem informē pārvadātāja,

kurš izmanto pierobežas iecirkņa jaudu. Vilciena natūrlapas saskaņošanu veic Pārvaldītājs, kurš izmanto pierobežas iecirkņa jaudu.

4.2.2. Nosūtāmā vilciena natūrlapas noformēšana

4.2.2.1. Nosūtāmo vilciena natūrlapu sagatavošanu stacijas darbinieks veic LDz IS pamatojoties uz informāciju, kas saņemta no pārvaldītāja saskaņā ar Noteikumu 4.1.2.- 4.1.4 punktu, un informāciju par vagonu secību vilciena sastāvā. Informācijas par vagonu secību vilciena sastāvā pēc vilciena sastāva formēšanas pabeigšanas sniegšanas kārtība noteic TRA.

4.2.2.2. Stacijas darbinieks pēc vilciena sastāva formēšanas pabeigšanas veic natūrlapu saskaņošanu ar pārvaldītāju.

4.2.2.3. Stacijas darbinieks uz saskaņotas natūrlapas pamatā veic natūrlapas noformēšanas pabeigšanu un nodrošina natūrlapas izsniegšanu pārvaldītājam.

4.2.2.4. Ja tiek veikta vagonu atkabināšana no vilciena sastāva vai piekabināšana vilciena sastāvam, stacijas darbinieks veic natūrlapas koriģēšanu, ievadot informāciju par veiktajām operācijām LDz IS.

4.2.2.5. Stacijas darbinieks nodrošina vilciena natūrlapas izsniegšanu TRA noteiktā kārtībā.

4.3. Natūrlapas saskaņošana tiek veikta, izmantojot KPS. Izņēmuma gadījumā (KPS nepieejamības dēļ) stacijas darbinieks nosūta pārvaldītājam natūrlapu papīrā veidā. Pārvaldītājs apliecina saskaņošanu, izdarot attiecīgo atzīmi KPS vai pārvaldītāja pārstāvis - parakstot saņemto natūrlapu papīra formā, norādot savu uzvārdu, datumu un parakstīšanas laiku. Ja, veicot saskaņošanu, ir nepieciešams koriģēt natūrlapas informāciju, saskaņošanas process tiek atkārtots.

4.4. Natūrlapas noformēšana un izsniegšana starpstacijās

4.4.1 Starpstacijās natūrlapu noformē savācējvilcienam, izvedvilcienam un tranzītvilcienam, kas bija atstāts stacijā uz laiku bez vilces līdzekļa.

4.4.2. Savācējvilciena vai izvedvilciena natūrlapas noformēšanai pārvaldītāja pārstāvis TRA noteiktajā kārtībā sniedz stacijas darbiniekam informāciju par vagonu izvietojuma secību vilcienā sastāvā pēc vilciena sastāva formēšanas, vai vagonu piekabināšanas vilciena sastāvam, vai atkabināšanas no vilciena sastāva.

Stacijas darbinieks, pamatojoties uz pārvaldītāja informāciju, nodrošina natūrlapas noformēšanu vai koriģēšanu LDz IS un izsniedz to pārvaldītājam.

4.4.3. Ja tranzītvilciens tika atstāts stacijā uz laiku bez vilces līdzekļa, pirms tā nosūtīšanas stacijas darbinieks noformē natūrlapu, pamatojoties uz LDz IS datiem.

4.4.4. Ja tika veikta vagona atkabināšana no tranzītvilciena sastāva vagonu tehniskā vai komerciāla stāvokļa dēļ, vai vagona, kas bija agrāk atkabināts stacijā, piekabināšana tranzītvilcienam, stacijas darbinieks nodrošina tranzītvilciena natūrlapas koriģēšanu, ievadot LDz IS informāciju par veiktajām operācijām.

4.5. Natūrlapas noformēšana vilcienam, kas tiek nosūtīts no cita dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja ceļiem

4.5.1. Pārvaldītājs nodrošina informācijas par vagoniem, kas paredzēti iekļaušanai vilciena sastāvā, sniegšanu Noteikumu 4.1.2. norādītajā kārtībā.

4.5.2. Pārvaldītājs iesniedz stacijas, ar kuru ir savienota cita dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja infrastruktūra, darbiniekiem informāciju par vagonu, kas ir iekļauti saformētā vilciena sastāvā, secību, izmantojot KPS (pieteikums vagonu novākšanai). Izņēmumā gadījumā pārvaldītājs iesniedz minēto informāciju pa e-pastu.

4.5.3. Stacijas darbinieks, pamatojoties uz pārvaldītāja informāciju un izmantojot LDz IS, veic natūrlapas noformēšanu un iesniedz to pārvaldītājam saskaņotajā kārtībā.

**Vilciena natūrlapas noformēšanas noteikumu
1.pielikums**

PASAŽIERU VILCIENA Nr. _____ NATŪRLAPA

Dati par vilcienu kopumā

Nosūtīšanas stacija				Sastāva Nr.	Galastacija		
000000				000	000000		
darbība	datums	mēnesis	laiks	min	Nosacītais garums	vilciena masa	Zīme kr/tukš
0	00	00	00	00	00	0000	0

Dati par vagoniem vilciena sastāvā

Nr. p.k.	Vagona inventārā numurs	Vagona numurs pēc shēmas	Vagona atkabināšanas stacija	Vagona gala stacija	Bagāžas masa tonnās	Piezīme
00	00000000	00	000000	000000	00	000000+000000
01						
02						
03						
04						
...						
18						
19						
20						
21						

Kopējie dati

Vagona tips	Vagonu skaits	Asu skaits	Bruto masa tonnās	Nosacītais garums
	00	000	0000	00
Pasažieru				
Pasta				
Bagāžas				
Restorāni				
Dienesta-tehniskie				
Cita veida				
Kopā				

ESD

Sastādīšanas stacija
(stacijas zīmogs)

ESD

Sastāva izmaiņas stacija
(stacijas zīmogs)

**Vilciena natūrlapas noformēšanas noteikumu
2.pielikums**

KRAVAS VILCIENA NATŪRLAPAS TELEGRAMMAS STRUKTŪRA

Frāzes veids	Dienesta frāze - ziņas par vilcienu kopumā																		
Rādī- tāju no- sau- kums	Ziņojuma sakums	Ziņojuma kods	Stacijas pārraidī- šanas kods	Vilciena Nr.	Vilciena indekss			Norakstī- šanas pazīme (galva-1, aste-2)	Datums un vilciena formēšanas beigas laiks				Nosacī- tais garums	Bruto masa	Sevišķas atzīmes				Frāžu dalītājs
					Formē- šanas stacija	Kārtas sastāva Nr.	Gala stacija		Datums	Mēnesis	Stunda	Minūtes			Aizsega kods	Negabarī- tātes indekss	Dzīv- nieki	Marš- ruts	
Nr.p/k	-	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	-
Zīmju skaits	2	2	4	4	4	2-3	4	1	2	2	2	2	3	4	1	4	1	1	2
Pie- mērs	(:	02	0900	2608	0900	24	1100	1	04	05	10	25	057	3600	0	0020	1	0	SP RS

Frāzes veids	Informācijas frāze - ziņas par katru vagonu													
Rādītāju nosaukums	Nr.p/k	Vagona Nr.	Īpašnieka kods	Kravas masa tonnās	Vagona gala stacijas kods	Kravas kods (ETSNG)	Saņēmēja kods	Sevišķas atzīmes	Plombēšanas slēgierīču skaits (plombes)	Konteineru skaits	Izejas robežas stacijas kods	Vagona tara	Piezīme	Frāžu dalītājs
								1.z.- maršruts, nestrādājoš.parks 2.z.- aizsega kods 3.z.- negabarīti, dzīvn., GV, NU		1,2.z.- krauti 3,4.z.- tukši				
Nr.p/k	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	-
Zīmju skaits	2-3	7-8	1-2	3	5	5	4	3	1	4	5	3	6	2
Piemērs	01	28543460	20	040	09336	42100	2965	000	0	00/00	11288	000	PRV	SP RS
	02	23853982	25	030	09010	14110	3185	040	2	00/00	11288	000	OHR	SP RS
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	56	68445822	22	040	09484	21105	4482	020	0	00/00	11288	000	ARENDA	:)

**Vilciena natūrlapas noformēšanas noteikumu
3.pielikums**

**INFORMĀCIJA PAR VAGONIEM, KURAS NODOŠANU KPS JĀNODROŠINA
PĀRVADĀTAJAM**

Nr. p.k.	Informācijas veids	Informācijas mērķis	Piezīme
1.	Vagona numurs	Natūrlapas sastādīšanai	
2.	Kravas masa tonnās	Natūrlapas sastādīšanai	
3.	Vagona galastacijas kods	Natūrlapas sastādīšanai	
4.	Kravas kods (ETSNG)	Natūrlapas sastādīšanai	
5.	Kravas saņēmēja kods	Natūrlapas sastādīšanai	
6.	Aizsega kods	Natūrlapas sastādīšanai	
7.	Sevišķas atzīmes	Natūrlapas sastādīšanai	Maršruts vai vagonu grupa, kura noformēta ar vienu pavadzīmi; vagoni kā "krava uz saviem riteņiem"; aizsega kods (vagonā ir cilvēki, pavadonis, bīstama krava); vagoni ar negabarīta kravu; vagoni ar lopiem; garbāzes vagoni; vagoni, kurus nedrīkst nolaist no uzkalna, kā arī ritošais sastāvs, kuru nedrīkst pārvietot pār uzkalniņu.
8.	Plombēšanas slēgierīču skaits	Natūrlapas sastādīšanai	
9.	Konteineru skaits (t.sk. krauto un tukšo)	Natūrlapas sastādīšanai	
10.	Izejas robežstacijas kods	Natūrlapas sastādīšanai	
11.	Bīstamās kravas nosaukums	Rīcībai avārijas situācijās ar bīstamo kravu	
12.	Bīstamības identifikācijas numurs	Rīcībai avārijas situācijās ar bīstamo kravu	
13.	ANO numurs	Rīcībai avārijas situācijās ar bīstamo kravu	
14.	Avārijas kartītes numuri	Rīcībai avārijas situācijās ar bīstamo kravu	
15.	Sakabe (no vairākiem vagoniem)	Vilcienu formēšanai/izformēšanai	
16.	Informācija par veiktiem pārvadājuma līguma grozījumiem (pāradresēšana)	Vilcienu formēšanai/izformēšanai	
17.	Komercapskates veikšanas rezultātā konstatētie trūkumi	Vilcienu formēšanai/izformēšanai	